

Jebroenviering
"Er is geen alternatief": Dooddoener
5 februari

Meenemen

Partybox en micro

Laptop

CD Op den duur

Boek: hemel en aarde.

Teksten

Ignace

Is er in onze maatschappij een uitweg uit alle moeilijkheden? Of blijven we hangen aan de dooddoener: "Er is geen alternatief". Daarover gaat deze viering.

Vandaag een moeilijke opgave voor mij en voor ieder van ons. Een ingewikkelde opgave waar ganse bibliotheken boeken volgeschreven staan. Een thema met zoveel zijwegen en aandachtspunten dat we noodzakelijkerwijze wel keuzes maken.

Om er met niet teveel kleerschreuren vanaf te komen stel ik voor om deze viering te doen, niet in onze naam, maar in de naam van de Ene, in de naam van zijn zoon en onze broeder, en met de kracht van de Geest.

Alvorens met dit moeilijke thema te beginnen nodig ik jullie uit om adem te halen met **een lied: Levenslied, p. 27**

Openingsgebed

Hilde

Gedenk, God,
uw mensenkinderen op aarde:
gevangen in zichzelf,
geen uitzicht op morgen,
maar ook
roepend zonder gehoor,
dwalend zonder weg,
schapen zonder herder,
en
onvermogen om lief te hebben,
onmachtig om te spreken.

Voor al uw schepselen
die geen stem hebben
roepen wij u aan.

Ignace

Ik wil deze viering beginnen met een quiz-vraagje.

Op 8 januari was er de “CEO Jackpot Day”. Wat is dit? Het gaat over de 20 belangrijkste CEO’s van de BEL20. Drie mogelijkheden:

1. Op 8 januari worden de jaarbonussen uitgerekend en iedere CEO van de Bel20 ontvangt zijn bonus.
2. De 20 CEO’s hebben een pot uitgelegd van één maandloon, en die pot wordt verloot onder allen.
3. 8 januari is de dag dat de CEO evenveel verdiend als het gemiddelde jaarloon van zijn arbeiders.

Steek uw hand: 1 – 2 – 3?

Het is 3: de CEO van een Bel 20-bedrijf heeft die dag al evenveel verdiend als een gewone werknemer het hele jaar. Becijferd door de Franstalige christelijke bediendenvakbond CNE.

Het mediaanloon van een Belgische werknemer bedraagt 50.740 euro per jaar. De CEO heeft amper 5,45 werkdagen nodig om aan dat bedrag te komen. De evolutie van de reële lonen tussen 2014 en 2021: voor de CEO een toename met 34 %, voor het mediaanloon van een werknemer slechts 9 %.

Er is geen alternatief nummer één: de rijken zijn rijk, en worden altijd maar rijker. Daar kunnen we nu eenmaal niets aan doen, het is er van alle tijden....

En die gedachte kan nog een stuk verder gaan in een tweede dooddoener:

Hilde

“Kijk eens hoeveel welvaart er in onze samenleving is. Het kapitalisme heeft misschien wel wat schaduwzijden maar in vergelijking met zoveel andere landen en maatschappijen, is het hier toch wel heel goed. Ge moet gek zijn om dat niet te zien. Aan die superrijken, die 1 procent die de helft van alle rijkdom in handen hebben, daar geraak je toch niet bij ...”

Geen alternatief nummer twee: “Wat kunnen wij hier aan verhelpen? Als de politiek er niets aandoet, kunnen wij ook niet

Geen alternatief nummer drie:

Klimaatopwarming?

Daar kunnen we niets aan doen.

Ik zelf ben te klein om te zorgen voor een verandering in Erpe, Lede of Aalst.

We zijn ook niet machtig genoeg om te zorgen voor verandering in Vlaanderen.

Vlaanderen is veel te klein in Europa.

Europa is veel te machteloos in de grote wereld.

Klimaatopwarming en ijstijden zijn natuurlijke fenomenen waar de mens geen pak op heeft.

Hilde

En toch nog een vierde voorbeeld: Atijd zal alles blijven zoals het ooit was. Een mens kan daar niets aandoen.

Uit het boek Prediker, eeste hoofdstuk:

De Prediker zegt:

Ijl en ijdel, ijl en ijdel, alles is ijdel.

Ijl en vluchtig, zonder zin, nutteloos is alles, zegt hij.

Volkomen zinloos is het leven.

De mens zwoegt en tobt heel zijn leven lang, maar wat bereikt hij ermee?

Generaties komen en gaan, alleen de aarde blijft.

De zon komt op, de zon gaat onder.

En haast zich naar de plaats waar zij weer op moet komen.

De wind waait naar het zuiden en draait naar het noorden.

De wind draait en waait en komt weer uit op hetzelfde punt.

Alle rivieren stromen naar zee, maar de zee raakt nooit vol.

Het water keert terug naar de bron om opnieuw te gaan stromen.

Vermoeiend is alles, onbeschrijfelijk vermoeiend;

We kunnen nooit alles zien, nooit alles horen.

Wat er gebeurd is, zal weer gebeuren en wat er gedaan is, zal weer gedaan worden;

Er is niets nieuws onder de zon.

Tijd voor een lied: Lied voor Europa, p. 11

Ignace

Wat wij hier proberen weer te geven in 4 voorbeelden, is wat veel van onze tijdgenoten aanvoelen.

Dagelijks worden we overweldigd door nieuwsberichten en analyses die vaak om hetzelfde draaien: “Aan dit probleem kunnen we niets doen. We kunnen niets doen aan de oorlog in Oekraïne, niets aan de hebzucht van de allerrijksten, niet aan de klimaatverandering, niet aan het tekort aan leerkrachten, aan hulpverleners, aan gezondheidswerkers. Zoals we ook niets kunnen doen de armoede en de immigratie.

Het is een soort geloof, een bijgeloof, waarmee je kiest om de kostprijs van onze leefwijze niet te zien. Niet te zien hoe die gebaseerd is op uitbuiting van mensen en natuur. Het is kiezen om de toenemende armoede en ongelijkheid in ons eigen welvarend land niet te zien. Het is geloven dat de economie, kapitaalvlucht, belastingparadijzen zoiets als natuurwetten zijn, onveranderlijk. Het is niet zien dat armoede en rijkdom geen spellingen van het lot zijn maar goed georganiseerde, onbestrafte misdaad.

Voor zover wij elkaar kennen hier in deze groep, zijn wij mensen die proberen het alternatief wel te zien. Ik kijk terug in het verleden. Doorheen de ganse geschiedenis van de mens zijn er altijd drukkingsgroepen geweest die het klaar speelden om op een andere manier in het leven te staan: van de vlucht uit het slavenbestaan van de Israëlieten uit de vetpotten van Egypte, tot de afschaffing van het slavenbestaan in Amerika en Europa.

Van het armoedig arbeidersbestaan in de 19de eeuw tot sociale gerechtigheid. Van het onbezorgd verslinden van onze aardse goederen tot weloverwogen keuzes maken.

Van het ongebreidelde gebruik van insecticiden, pesticiden en chemische meststoffen tot het zoeken naar echte alternatieven.

Veel van deze alternatieven zijn er gekomen door voortschrijdend inzicht, maar ook door drukkingsgroepen, door activisten die op de barricades gestaan hebben, of nog staan. Toen we nog vele jaren jonger waren zijn we ook naar de antiraketenbetogingen getrokken, naar de vredesbetogingen, naar betogingen voor sociale gerechtigheid. Precies zoals ook nu nog de jongeren die opkomen voor een wereld met hernieuwbare energie.

Naargelang we ouder worden, zullen we het minder moeten zoeken in activisme, maar eerder door op een andere manier bewust aanwezig te zijn waar onze inzichten onderschreven worden:

Er zijn nog altijd tal van mensen die solidariteit voorrang geven op eigen gewin; andere economische prioriteiten zijn niet alleen nodig maar ook mogelijk. Laat ons daarom aanwezig zijn in vredesbewegingen, in solidariteitsacties, in sociale

drukkingsgroepen, in opkomen voor een rechtvaardige wereld, waar we mogen dromen dat de armoede gestaag afneemt, waar het niet meer nodig is dat mensen op de vlucht gaan vanuit hun eigen land, om een geschikte plaats te vinden om te leven.

Het zal traag gaan, en soms ook lang duren. **Dat wist Willem Vermandere al als hij zong "Op den duur"**. Luister vooral naar de twee laatste strofen.

*Op den duur word je geboren, langverwacht of ongewenst,
je groeit op en je bloeit open, of je verlept en je verflenst.
Op den duur kan j' er wel tegen, kweek je eeltig taai dik vel,
een harde korst op uw zacht zieltje, incasseren leer je wel.
Op den duur leer je nog dansen, desnoods hinkend op één been,
leer je grinniken en grijnzen, nen big smile van kop tot teen.*

*Op den duur ga je nog dwepen met Elvis Pelvis Pekkelpop
j' loopt in andermans zijn schoenen, j' krijgt 't zot in uwe kop.
Op den duur geloof je alles, maken z' u van alles wijs,
volg je blindelings Zaratustra, droom je nog van 't paradijs.
Op den duur bezwijkt de rede, niemand die zich nog beheerst,
roept elk volk gretig ten oorlog, roept elk volk eigen God eerst.*

*Op den duur vallen de sterren, geraakt de zonne uitgedoofd,
tuimelt 't manneke uit de mane, valt den hemel op ons hoofd.
Op den duur komen skeletten, uitgekropen uit hun graf,
crossen duvels en demonen, in mijn huis trap op trap af.
Op den duur vallen de muren, stalen torens vatten vuur,
zelfs het water zal ontvlammen, 't ijs zal branden op den duur.*

*Op den duur razen vier ruiters, met blinkend zeis en bajonet,
hoor ik vier briesende peerden galopperen rond mijn bed.
Op den duur raak je verbitterd, vloek j' op God en zijn gebod,
krijg je klap op uwen donder, op den duur ga j' er aan kapot.
Op den duur weet je wel beter, hou je wijselijk je mond,
maak je vuisten in je zakken, hou j' uw voeten op de grond.*

*Op den duur zingen de bomen en worden stenen kristallijn,
misschien duurt het vele jaren, op den duur wordt water wijn.
Op den duur dat vraagt patiëntie, op den duur da's nooit direct,
da's geduldig lange wachten, in tijd en ruimte uitgestrekt.*

*Op den duur zou je nog bidden, zelfs naar Compostella gaan,
op den duur nog wierook branden, knielend mea culpa slaan.*

*Op den duur komt er wel vrede, wordt den ergste vijand tam,
zal de haai nog zeewier eten, graast de leeuw nog nevens 't lam.
Op den duur leer je nog lachen, misschien nog 't beste medicijn,
tegen d'ingebeelde kwalen, op den duur het groot venijn.
Op den duur speel je theater, op den duur trek je ne smoel,
leer je schateren van miserie, schreeuw je "life is beautiful".*

Ik wil nog een duidelijke optimistische klank laten horen.

Louise Fresco (70 jaar), landbouwingenieur en schrijfster, en specialiste in duurzame ontwikkeling. Zij reisde de wereld rond. Haar oproep: "Geen doemdenken, de wereld zal niet vergaan in 2050". Haar nieuwste boek: "Ons voedsel". Op basis van wetenschappelijke ontwikkelingen, en op basis van het verleden weet zij zeker dat we op gebied van landbouw en voedsel zeke en vast de goede oplossingen zullen vinden.

Als dit zo is voor landbouw en voedselproblematiek, wxaarom dan niet voor alle andere levensdomeinen? Er zijn dus altijd alternatieven te vinden.

Een geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Ene,
Het begin en het einde,
maar ik geloof ook
dat deze schepping niet af is.
Dat wij moeten samenwerken
om deze aarde bewoonbaar, leefbaar te maken
voor iedereen.
Wij moeten ons inzetten
voor meer sociale rechtvaardigheid,
voor meer levenskansen voor iedereen,
voor vrede vooral.

Ik geloof in Jezus Messias,
de gezondene van de Ene,
de opgestane, van de wereld.
Die ons aanport om ook op te staan
Tegen onrecht en onrechtvaardigheid.

Ik geloof ook
dat deze verlossing nog niet gekomen is,
dat de wereld nog niet gekomen is
tot vrijheid waarvoor Jezus zijn leven heeft gegeven.

Ik geloof in de Geest
die mensen wil verzamelen
en tot eenheid brengen
in één grote gemeenschap.
Maar ik geloof ook
dat deze gemeenschap er nog niet helemaal is,
dat ze voor een deel nog tot stand moet worden gebracht,
en dat wij allen worden uitgenodigd
om daaraan mee te werken.

Vrije voorbeden, met acclamatie: **Gaan waar geen wegen gaan, p. 85**

Mededelingen

Woensdag 8 februari: Dagelijks Bestuur Jebron
Bijbels leerhuis op dinsdag 14 februari
Volgende viering 26 februari: eerste zondag van de 40-dagentijd met
asoplegging (voorbereid door Stefaan).

Tekst

Hilde

Ik wil nog even terugkeren naar de tekst van Prediker.
Op het einde van dit boek, in hoofdstuk 12, 8-11

Alles is zinloos, alles is volkomen zinloos, dat was de uitspraak van Prediker.
Hij was een wijs man en heeft het volk veel geleerd.
Hij heeft gewikt en gewogen en dan veel spreuken opgesteld.
Hij probeerde pakkende gezegdes te vinden en de waarheid
Zo getrouw mogelijk onder woorden te brengen.
De uitspraken van wijze mensen zijn puntig en scherp.
Eenmaal gehoord, eenmaal gelezen, zitten ze in ons vast als spijkers in hout.
Scherp zijn ze als een herdersstaf.
Ze zijn ons door God gegeven, die onze enige herder is.

Om deze reden kiezen we voor het tafelgebed 30

We kunnen echter niet aan tafel gaan, zonder de vrede te bewerken, minstens in deze gemeenschap. Daarom zingen we driemaal: **Vrede en alle goeds, p. 86**

Tafelgebed 30

Onze Vader – gezongen, p.82, tekst onderaan.

Afsluitende tekst: een goed gekende oproep gedaan in 1990.

“Hemel en aarde huwen”, Marcelo Barros, p. 188

Slotgebed

Verhelder ons
met het licht van uw ogen.
Dan is er voor ons
Een weg om te gaan,
bewogen door uw Geest,
verzekerd van uw liefde.

Maak ons oprecht van hart,
trouw aan ons eigen woord
en mild van tong.

Uw Rijk zal komen –
dat wij het niet zijn
die het vertragen
door in gemak te aarden,
te blijven steken
in wat alom voorhanden is.

Vuur ook op deze dag ons aan,
dat wij volharden
in vertrouwen,
en in de kracht van de liefde
blijven geloven.

Wees zelf de vlam in ons hart,
zodat wij weten
hoezeer liefde ons geboden is.

Lied: Ensemble, p. 2

Afsluiten